

นิตยสาร ผู้จัดการ (มีนาคม 2544)

## Robert Skidelsky กับ John Maynard Keynes

รังสรรค์ ทัศนะพรพันธุ์

*John Maynard Keynes : Fighting for Britain, 1937-1946* หนังสือเล่มล่าสุดของศาสตราจารย์โรเบิร์ต สกิดเดลสกี (Robert Skidelsky) ออกสู่บรรณพิภพเมื่อปลายปี 2543 ภารกิจในการเขียนชีวประวัติของจอห์น เมย์ นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 จบสิ้นลงแล้ว

ภารกิจของสกิดเดลสกีเริ่มต้นในปี 2513 เมื่อเขาทำสัญญาเขียนหนังสือชีวประวัติของเคนส์กับสำนักพิมพ์แม็กมิลแลน (Macmillan) โดยมีกำหนดส่งต้นฉบับภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2515 ความยาว 150,000 คำ ทั้งนี้สำนักพิมพ์แม็กมิลแลนจ่ายค่าลิขสิทธิ์ส่วนหนึ่งล่วงหน้า 5,000 ปอนด์สเตอร์ลิง

จากสัญญาการเขียนหนังสือ 3 ปี ขยายเป็น 30 ปี และขนาดหนังสือ 150,000 คำ ขยายเป็น 1,000,000 คำ โดยแยกจัดพิมพ์เป็นหนังสือ 3 เล่ม ทั้งสามเล่มจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์แม็กมิลแลน เล่มแรกตีพิมพ์ในปี 2526 (ล่าจากสัญญาดั้งเดิมถึง 12 ปี) ชื่อ *John Maynard Keynes : Hopes Betrayed 1883-1920* เมื่อปรากฏสู่บรรณพิภพ ได้รับการต้อนรับอย่างดีจากวงวิชาการประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งประชาชนผู้อ่าน จนติดอันดับหนังสือขายดีเล่มที่สองตีพิมพ์ในปี 2535 ชื่อ *John Maynard Keynes : The Economist as Saviour 1920-1937* ติดอันดับหนังสือขายดี และได้รับรางวัลหนังสือดี Wolfson History Prize อีก 8 ปีถัดมาหนังสือเล่มที่สามก็คัลานสู่บรรณพิภพ ภารกิจอันยาวนานถึง 30 ปีของสกิดเดลสกีจบสิ้นลงในปี 2543

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (ค.ศ.1883-1946) เป็นนักเศรษฐศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ผู้ก่อให้เกิดการปฏิวัติแนวความคิดและทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เรียกกันว่า Keynesian Revolution เคนส์มิได้มีอิทธิพลต่อวงวิชาการเศรษฐศาสตร์เท่านั้น หากยังมีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบาย เศรษฐกิจมหภาคในประเทศต่างๆทั้งในโลกที่หนึ่งและโลกที่สามอีกด้วย อิทธิพลของเศรษฐศาสตร์แบบเคนส์ (Keynesian Economics) ก่อให้เกิด Keynesian Consensus หรือฉันทมติว่าด้วยเศรษฐศาสตร์แบบเคนส์ ซึ่งเสื่อมอิทธิพลหลังจากเกิดวิกฤติการณ์น้ำมันครั้งแรกในปี 2516

เมื่อเคนส์ถึงแก่กรรมในปี 2489 นั้น วงวิชาการเศรษฐศาสตร์ตื่นตัวในการประเมินสถานะของ Keynesian Revolution อย่างมาก มีการถกอภิปรายทฤษฎีและแนวความคิดต่างๆของเคนส์อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งมีการศึกษาพัฒนาการทางความคิดด้านเศรษฐศาสตร์ของเคนส์อย่างละเอียด งานวิชาการที่สุดคืออัจฉริยภาพของเคนส์มีเหลือคณน้านับ แต่ที่วิพากษ์และโจมตีเคนส์ชนิดสาดเสียดก็มีไม่น้อย

ชีวประวัติของเคนส์ส่วนใหญ่ปรากฏในรูปบทความซึ่งตีพิมพ์หลังจากที่เคนส์ถึงแก่อนิจกรรม หลังจากนั้นก็มีบันทึกความทรงจำที่สานุศิษย์ มิตรสหาย และเพื่อนร่วมงานเขียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่มีกับเคนส์ กระนั้นก็ตาม ชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่เป็นหนังสือมีอยู่น้อยเล่มนัก

เมื่อสกิดเดลสกีตกลงทำสัญญาเขียนหนังสือชีวประวัติของเคนส์ ในปี 2513 นั้น *The Life of John Maynard Keynes (1951)* ของรอย แฮร์ริอด (Roy Harrod) ผงาดเป็นหนังสือหลักในบรรณพิภพ โดยที่ในเวลาต่อจากนั้นไม่นาน มีหนังสือชีวประวัติที่เขียนโดย seymour E. Harris (1955) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งสกิดเดลสกีมิได้เอ่ยถึงในหนังสือของตน ในปีเดียวกันกับที่ *John Maynard Keynes : Hopes Betrayed 1883-1920* ของสกิดเดลสกีปรากฏสู่บรรณพิภพนั้น *John Maynard Keynes : A Personal Biography of the Man Who Revolutionized Capitalism and the World We Live (1983)* ซึ่งแต่งโดย Charles H. Hession ก็ปรากฏสู่บรรณพิภพในเวลาไล่เลี่ยกัน แต่มิได้เป็นที่กล่าวขวัญมากนักในวงวิชาการ

เมื่อหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ เล่มที่สองที่สกิดเดลสกีเขียนปรากฏสู่บรรณพิภพ โด널ด์ ม็อกกริดจ์ (Donald E. Moggridge) ก็เขียน *Maynard Keynes : An Economist's Biography (1992)* ออกสู่โลกวิชาการในเวลาไล่เลี่ยกัน

กล่าวโดยสรุป หนังสือชีวประวัติ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่สำคัญ และได้รับการยกย่องในปัจจุบัน ได้แก่ *Skidelsky (1983; 1992; 2000)* *Moggridge (1992)* และ *Harrod (1951)* เรียงลำดับตามการยกย่องและเรียงตามลำดับความหนา

*Harrod (1951)* ถือเป็นหนังสือชีวประวัติของเคนส์อย่างเป็นทางการ (Official Biography) เพราะครอบครัวเคนส์ โดยเซอร์เจฟฟรีย์ เคนส์ (Geoffrey Keynes) น้องชายของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ มอบหมายให้แฮร์ริอดเป็นผู้เขียนหนังสือนี้ แต่แฮร์ริอดต้องเผชิญอุปสรรคและข้อจำกัดสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ กล่าวคือ *ประการแรก* แฮร์ริอดไม่สามารถเข้าถึงเอกสารชั้นต้น (Primary Documents) อันจำเป็นแก่การเขียนหนังสือชีวประวัติได้ทั้งหมด แม้แต่เอกสาร

ภายในครอบครัวของเคนส์บางส่วนถูกกันมิให้แฮร์ ร็อดรับรู้ และบางส่วนถูกคัดสรรให้แฮร์ร็อดอ่าน เฉพาะส่วนที่สมาชิกในครอบครัวยินยอมให้เปิดเผยเท่านั้น *ประการที่สอง* แฮร์ร็อดเป็นสานุศิษย์ ผู้ใกล้ชิดเคนส์ และบูชาเทิดทูนเคนส์มากเกินไป ด้วยเหตุนี้ *Harrod (1951)* เขียนขึ้นเพื่อเทิดทูน เคนส์ละเลยไม่กล่าวถึงประพฤติกรรมด้านที่ไม่ดีของเคนส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตรักร่วมเพศ (Homosexuality) ของเคนส์ และละเลยไม่กล่าวถึงทัศนคติของเคนส์เกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารเพื่อ ทำสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ในฐานะที่ทำงานราชการ เคนส์ไม่ต้องถูกเกณฑ์ทหารอยู่แล้ว แต่ใน ในฐานะพลเมือง เคนส์ต่อต้านการถูกเกณฑ์ทหารเพื่อทำลายล้างชีวิตมนุษย์ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลในด้าน มโนธรรมสำนึก หรือที่รู้จักกันในสังคมอังกฤษว่า Conscientious Objection ในประการสำคัญ สกิดเดลสกีพบว่า แฮร์ร็อดติดต่อและแต่งเติมเนื้อหาในเอกสารชั้นต้น เพื่อสื่อข่าวสารตามที่ แฮร์ร็อดต้องการ ทั้งๆที่เมื่ออ่านเอกสารนั้นทั้งฉบับแล้ว มิได้มีสารดังที่แฮร์ ร็อดต้องการนำเสนอ

*Moggridge (1992)* มีข้อบกพร่องคล้ายคลึงกับ *Harrod (1951)* โดแนลด์ มีอ็อกกริดจ์เป็นชาวแคนาดา สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยเคม บริดจ์ โดยเขียน วิทยานิพนธ์กับริชาร์ด คาคห์น (Richard F. Kahn) สวามีมือขวาของเคนส์ ในประการสำคัญ มีอ็อกกริดจ์ทำงานเป็นบรรณาธิการงานเขียนของเคนส์ร่วมกับเอลิซาเบธ จอห์นสัน (Elizabeth Johnson) อันเป็นที่มาของการจัดพิมพ์หนังสือชุด *The Collected Writings of John Maynard Keynes* งานสำคัญนี้เริ่มต้นในปี 2512 และกินเวลานานนับทศวรรษ หนังสือเล่มสุดท้ายในชุดนี้ เพิ่งตีพิมพ์ในเดือนธันวาคม 2532 ตลอดระยะเวลาดังกล่าวนี้ มีอ็อกกริดจ์มีโอกาสอ่านเอกสาร ชั้นต้นของเคนส์และเกี่ยวกับเคนส์ และสะสมข้อมูลเกี่ยวกับเคนส์จำนวนมาก ในประการสำคัญ มีอ็อกกริดจ์มีโอกาสติดตามพัฒนาการทางความคิดของเคนส์อย่างใกล้ชิด ด้วยเหตุนี้ มีอ็อกกริดจ์ จึงกลายเป็นเอตทัคคะแห่ง "เคนส์วิทยา"(Keynesiology)

จุดเริ่มต้นในการเขียนหนังสือชีวประวัติเคนส์มาจากการชักจูงของเซอร์เจฟฟรีย์ เคนส์ และศาสตราจารย์ริชาร์ด คาคห์น ซึ่งนับเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้มีอ็อกกริดจ์คิดเขียน หนังสือนี้ มีอ็อกกริดจ์สำรวจพบว่า แม้หนังสือชีวประวัติบุคคลมีอยู่อย่างดาษดื่น แต่หนังสือ ชีวประวัตินักเศรษฐศาสตร์มีอยู่น้อยนัก ทั้งๆที่หนังสือประเภทนี้มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจ การก่อเกิดของทฤษฎีและแนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์ *Keynes (1976)* ในหนังสือชุด Fontana Modern Master เป็นหนังสือเล่มแรกที่มีอ็อกกริดจ์เขียนเพื่อประเมินสถานะของเคนส์ในวงวิชาการ เศรษฐศาสตร์ แม้ว่าการเขียนหนังสือชีวประวัติเคนส์จะเริ่มต้นในเวลาใกล้เคียงกัน แต่ก็เสร็จไม่ทัน วาระหนึ่งศตวรรษแห่งชาติกาลของเคนส์ในปี 2526 เมื่อหนังสือที่มีความยาว 941 หน้าปรากฏสู่ บรรณพิภพในปี 2535 *Moggridge (1992)* ถูกวิพากษ์ว่า มิได้ให้ความสำคัญในการเล่าเรื่อง

การก่อเกิดของ *The General Theory of Employment, Interest, and Money* (1936) รวมตลอดจนปฏิกริยาและผลกระทบอันเกิดจากหนังสือเล่มสำคัญแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 นี้

*Moggridge* (1992) ได้เปรียบ *Harrod* (1951) ในการเข้าถึงเอกสารชั้นต้น แม้มีอภักดิ์มิได้เป็นสานุศิษย์ของเคนส์ดุจเดียวกับแฮร์ร็อดแต่นับเนื่องเป็นสาวก กระนั้นก็ตาม *Moggridge* (1992) มิได้พยายามอำพรางประพจน์ทางเพศของเคนส์ เพียงแต่มีอภักดิ์มีความเห็นว่า หนังสือชีวประวัติมีอาจครอบคลุมเรื่องราวทุกเรื่องของบุคคลที่มุ่งเขียนประวัติได้ทั้งหมด *Moggridge* (1992) ตั้งชื่อหนังสือว่า *Maynard Keynes* อันเป็นชื่อที่เคนส์เรียกตนเอง และมิตรสหายใช้เรียกผู้คนที่แวดล้อมเคนส์มิได้เรียกชื่อจอห์น จะมีก็แต่นางฟลอเรนซ์ เคนส์ (Florence Ada Keynes) ผู้มารดาเท่านั้นที่เรียกชื่อจอห์น

*Skidelsky* (1983; 1992; 2000) ได้เปรียบ *Harrod* (1951) และ *Moggridge* (1992) ในข้อที่สกิดเดลสกีมิได้มีความสัมพันธ์กับเคนส์ไม่ว่าในฐานะใด และอยู่ในฐานะที่จะประเมินและเขียนชีวประวัติเคนส์ด้วยความเป็นกลางได้ จุดเด่นของ *Skidelsky* (1983; 1992; 2000) อยู่ที่การใช้ความพยายามในการเชื่อมโยงโลกทัศน์และชีวทัศน์ของเคนส์กับผลงานทางวิชาการและการดำรงชีวิตของเคนส์ สกิดเดลสกีเป็นนักประวัติศาสตร์ ด้วยเหตุดังนั้นจึงเขียนชีวประวัติของเคนส์จากแง่มุมและวิธีการของนักประวัติศาสตร์ *Skidelsky* (1983; 1992; 2000) จึงแตกต่างจาก *Harrod* (1951) และ *Moggridge* (1992) ซึ่งเขียนจากแง่มุมและวิธีการของนักเศรษฐศาสตร์ สกิดเดลสกีตามติดหาข้อมูลชนิดกัดไม่ปล่อย ดุจเดียวกับนักประวัติศาสตร์อาชีพทั้งหลาย ด้วยเหตุดังนี้ *Skidelsky* (1983; 1992; 2000) จึงอุดมด้วยข้อมูลที่น่าสนใจ และมีลีลาการเขียน ซึ่งสามารถอ่านได้อย่างลื่นไหล แต่สกิดเดลสกีเสียเปรียบแฮร์ร็อดและมีอภักดิ์ที่ไม่มีความรู้เศรษฐศาสตร์ สกิดเดลสกีต้องใช้เวลาเป็นอันมากในการศึกษาเศรษฐศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจทฤษฎีและแนวความคิดของเคนส์ และเพื่อติดตามวิวาทะในวงวิชาการเศรษฐศาสตร์ เมื่อสกิดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มแรก Keynesian Consensus กำลังเสื่อมอิทธิพล เพราะ Keynesian Economics มีอาจนำเสนอรรถาธิบายและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา Stagflation (= Stagnation + Inflation) ได้ เมื่อสกิดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มที่สอง ลัทธิแธตเชอร์ (Thatcherism) กำลังทรงอิทธิพลในสหราชอาณาจักร และลัทธิเสรีนิยมสมัยใหม่ (Neo-Liberalism) ปกแผ่ครอบคลุมโลก เมื่อสกิดเดลสกีเริ่มเขียนชีวประวัติเคนส์เล่มที่สาม ไม่มีใครกล่าวขวัญถึง Keynesian Consensus อีกแล้ว ในขณะที่ Washington Consensus กำลังอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ และทวีอิทธิพลตามลำดับ

ด้วยเหตุที่เป็นบุคคลนอกแวดวงมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ การที่สก็ดเดิลสกีตกลงเขียนชีวประวัติ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ จึงถูกผู้คนในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะเศรษฐศาสตร์) จับตามองเป็นพิเศษ จนสก็ดเดิลสกีรู้สึกถึงความไม่เป็นมิตร อย่างไรก็ตามเมื่อหนังสือเล่มแรกออกสู่บรรณพิภพ สก็ดเดิลสกีรู้สึกโล่งอกเมื่อได้รับจดหมายลงวันที่ 1 มิถุนายน 2537 จากลอร์ดคานัน (Richard F.Kahn) สาวกเบื้องขวาของเคนส์ กล่าวยกย่องและชมเชยหนังสือ พร้อมทั้งกล่าวว่า จะคอยอ่านหนังสือของสก็ดเดิลสกีเล่มต่อไป อย่างไรก็ตาม ลอร์ด คานันถึงแก่กรรมก่อนที่หนังสือชีวประวัติเคนส์เล่มที่สองจะปรากฏในบรรณพิภพ

ในปัจจุบัน โรเบิร์ต สก็ดเดิลสกีมีฐานันดรศักดิ์เป็น Lord Robert Skidelsky มีฐานะเป็นผู้นำฝ่ายค้านในสภาขุนนาง (House of Lords) ในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายสังคม ในขณะที่เดียวกัน ก็ดำรงตำแหน่ง Professor of Political Economy ณ Warwick University ประเทศอังกฤษ มีความชำนาญพิเศษในด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์นโยบายเศรษฐกิจและการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศในยุโรปตะวันออกและอาณาจักรโซเวียตเดิม

## หมายเหตุ

1. หนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ที่เขียนโดยโรเบิร์ต สกิดเดลสกี (Robert Skidelsky)

*John Maynard Keynes : Hopes Betrayed, 1883-1920.* Macmillan, 1983

*John Maynard Keynes : The Economist as Saviour, 1920-1937.*

Macmillan, 1992

*John Maynard Keynes : Fighting for Britain, 1937-1946.* Macmillan, 2000

ผลงานวิชาการที่สำคัญอื่นๆ ของสกิดเดลสกี ได้แก่

*Keynes (1996)*

หนังสือชุด *Oxford Past Masters The World After Communism (1995)*

*Interests and Obsessions : Historical Essays (1993)*

*Oswald Mosley (1975) Politician and The Slump (1967)*

2. รายชื่อหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์

Roy F. Harrod, *The Life of John Maynard Keynes.* London : Macmillan, 1951.

Seymour E. Harris, *John Maynard Keynes.* New York : Scribner, 1955.

Charles H. Hession, *John Maynard Keynes : A Personal Biography of the Man Who Revolutionized Capitalism and the World We Live.* New York : Macmillan, 1983.

Donald E. Moggridge, *Maynard Keynes : An Economist's Biography.* London : Routledge, 1992.

3. วรณกรรวมว่าด้วยชีวประวัติจอห์น เมย์ นาร์ด เคนส์ โปรดอ่าน รั้งสรรค์ ธนะพรพันธุ์ "เคนส์ กับกลุ่มบลูมสเบอรี" *วารสารธรรมศาสตร์* ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน 2525) หน้า 82-96 ต่อมารวมพิมพ์ไว้ใน *ถนนหนังสือ (โครงการจัดพิมพ์คปไฟ 2543)* หน้า 64-87

4. บันทึกเรื่องราวการเขียนหนังสือชีวประวัติจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ของสกิดเดลสกี โปรดอ่าน Robert Skidelsky, "Ideas and the World", *The Economist* (November 25, 2000)

5. ข้อบกพร่องสำคัญของ *Harrod (1951)* โปรดอ่าน Skidelsky (1983 : XX-XXVIII)

6. ข้อบกพร่องสำคัญของ *Moggridge (1992)* โปรดอ่าน David Felix, "Review of D.E. Moggridge, *Maynard Keynes : An Economist's Biography*", *Challenge* (November-December 1992). pp. 62-63

7. บทวิจารณ์ *Skidelsky (1992)* โปรดอ่าน Johan Deprez, "Rediscovering the Missing Visionary of the Middle Way : A Review of Skidelsky on Keynes". *Journal of Post Keynesian Economic*, Vol. 17, No.3 (Spring 1995), pp. 313-325.

บทวิจารณ์ *Skidelsky (2000)* โปรดอ่าน *The Economist* (December 9-15, 2000), pp. 100-101